

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Gömrük Komitəsi**

Azərbaycan Respublikası Xarici Ticarətinin Gömrük Statistikası

**Hesabat dövrü:
01.01.2021 – 30.11.2021**

(Məlumatlar hesabat dövründən sonrakı ayın 15-dək olan dövr ərzində hazırlanmışdır)

1) Xarici ticarətin gömrük statistikasının əsas göstəriciləri

Göstəricilər	Milyon ABŞ dolları ilə	Min ABŞ dolları ilə	İxrac və idxalın xüsusi çəkisi, faizlə
Xarici ticarət dövriyyəsi	30 209.26	30 209 256.85	100.00
o cümlədən:			
İxrac	19 799.40	19 799 396.96	65.54
İdxal	10 409.86	10 409 859.89	34.46
Xarici ticarət saldosu	9 389.54	9 389 537.07	-

2) Büdcə daxilolmaları haqqında məlumat

Gömrük ödənişləri	Məbləğ (min AZN)
Gömrük rüsumları üzrə	1 084 459.70
ƏDV üzrə	2 666 609.60
Aksizlər üzrə	146 451.10
Yol vergisi üzrə	39 957.20
Cəmi	3 937 477.60

3) Xarici ticarət iştirakçıları haqqında məlumat

Göstəricilər	Miqdarı (ədəd)
Xarici ölkələrin sayı	186
Xarici ticarət iştirakçılarının sayı <i>o cümlədən:</i>	59 826
- Fiziki şəxslər üzrə	51 302
- Hüquqi şəxslər üzrə <i>o cümlədən:</i>	8 524
- dövlət sektoru	259
- özəl sektor	8 265

4) Ticarət əməliyyatlarının həcmi – 30 209 256.85 min ABŞ dolları

o cümlədən:

4.1. İdxal əməliyyatları üzrə 10 409 859.89 min ABŞ dolları

İdxal olunan malların çeşidlərinin sayı – 7 352 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ (min ABŞ dolları)	İdxalda xüsusi çəkisi (faiz)	Əlavələr
Sektorlar üzrə			
Dövlət sektoru	981 106.91	9.42	
Özəl sektor	8 174 618.26	78.53	
Fiziki şəxslər	1 254 134.72	12.05	
Ölkə qrupları üzrə			
MDB ölkələri	2 607 560.57	25.05	Əlavə 5
Aİ ölkələri	1 924 780.04	18.49	
Digər ölkələr	5 877 519.28	56.46	
İdxal əməliyyatlarının həcmnin:			Əlavə 1
- yüksək həddi	1 076 129.35 (noyabr)	-	
- aşağı həddi	790 328.95 (yanvar)	-	
- orta aylıq artım (+, -)	28 580.04	-	
Humanitar yük, təmənnasız kömək və texniki yardım	34 369.26	0.33	

4.2. İxrac əməliyyatları üzrə - 19 799 396.96* min ABŞ dolları

İxrac olunan malların çeşidlərinin sayı - 3 264 ədəd

Göstəricilər	Məbləğ (min ABŞ dolları)	İxracda xüsusi çəkisi (faiz)	Əlavələr
Sektorlar üzrə			
Dövlət sektoru	9 999 786.06	50.51	
Özəl sektor	9 669 621.38	48.84	
Fiziki şəxslər	129 989.52	0.65	
Ölkə qrupları üzrə			
MDB ölkələri	1 648 414.43	8.33	Əlavə 5
Aİ ölkələri	11 497 280.39	58.07	
Digər ölkələr	6 653 702.14	33.60	
İxrac əməliyyatlarının həcmnin:			Əlavə 1
- yüksək həddi	2 951 571.52 (noyabr)	-	
- aşağı həddi	1 062 896.11 (may)	-	
- orta aylıq artım (+, -)	132 759.74	-	
Qeyri-neft sektoru (2709-2715 mal mövqeləri istisna olmaqla) üzrə ixracın həcmi	2 359 767.24	11.92	
Humanitar yük, təmənnasız kömək və texniki yardım	1 863.00	0.01	

* - hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməsi başa çatdırılmış ixrac olunan xam neft və təbii qazın dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmışdır

4.3. Avtomobillərin idxalı haqqında məlumat

XİF MN uzrə malın kodu	Malın adı	Miqdarı (ədəd)	Statistik dəyəri (min ABŞ dolları)
	Cəmi idxal olunmuşdur <i>o cümlədən:</i>	81 726	835 376.72
8702	Sürücü daxil olmaqla 10 nəfər və ya daha çox adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş mühərrikli nəqliyyat vasitələri	213	32 604.40
8703	Əsasən adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş minik avtomobilləri və digər mühərrikli nəqliyyat vasitələri	76 348	704 752.71
	ondan:		
870340, 870350, 870360, 870370	daxili yanma mühərriklə yanaşı elektrik mühərriklə də hərəkətə gətirilən nəqliyyat vasitələri	11 464	69 726.89
870380	yalnız elektrik mühərriklə hərəkətə gətirilən nəqliyyat vasitələri	153	3 131.95
8704	Yük daşımaq üçün mühərrikli nəqliyyat vasitələri	5 024	81 231.94
8705	Xüsusi təyinatlı mühərrikli nəqliyyat vasitələri	141	16 787.67

5) Sövdələşmə xarakterləri üzrə malların keçirilməsi

Sövdələşmə xarakterinin kodu və adı	İxrac		İdxal	
	dəyəri (min ABŞ doll.)	ixraca nisbətən %-lə	dəyəri (min ABŞ doll.)	idxala nisbətən %-lə
01 – Milli valyuta ilə hesablaşma	39 456.56	0.20	48 903.27	0.47
Sərbəst dönərli valyuta (SDV) ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	10 987 991.85	55.50	8 770 454.25	84.25
21 – SDV ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənişindən başqa) üzrə malların keçirilməsi	10 987 991.85	55.50	8 769 355.02	84.24
23 – Dövlət krediti üzrə malların keçirilməsi	0.00	0.00	1 097.93	0.01
26 – Dövlət kreditinin ödənilməsi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	1.30	0.00
Kliring üzrə hesablaşmalar	0.00	0.00	103.50	0.00
31 – Kliring valyutası hesablaşmaları ilə malların keçirilməsi (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənilməsindən başqa)	0.00	0.00	32.07	0.00
36 – Dövlət kreditinin ödənişi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	71.43	0.00
Qapalı valyuta ilə hesablaşmalar, o cümlədən:	18 852.40	0.10	766 838.62	7.36
41 – Qapalı valyuta ilə hesablaşma (dövlət krediti və dövlət kreditinin ödənişindən başqa)	18 852.40	0.10	766 543.13	7.36
43 – Dövlət krediti üzrə malların keçirilməsi	0.00	0.00	295.49	0.00
Müəssisə və obyektlərin tikintisi haqqında saziş-öhdəlik hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	51.36	0.00
72 – MDB ölkələri öhdəliyi hesabına malların keçirilməsi	0.00	0.00	24.67	0.00
78 – Kompensasiyalı öhdəliklər hesabına SDV ilə hesablaşmalar əsasında malların keçirilməsi	0.00	0.00	26.69	0.00
80 – Digərləri	8 753 096.15	44.20	823 508.89	7.92
Cəmi	19 799 396.96	100.00	10 409 859.89	100.00

6) Daşınan yüklər haqqında məlumat

İstiqamət və nəqliyyatın növü	Miqdarı (ton)	Əlavələr
- İxrac <i>o cümlədən:</i>	44 119 858.69	Əlavə 6
dəniz nəqliyyatı	283 577.04	
dəmir yolu nəqliyyatı	2 846 243.99	
avtomobil nəqliyyatı	1 671 211.33	
hava nəqliyyatı	67 234.43	
poçt göndərişi	12.41	
stasionar nəqliyyat vasitələri	39 250 548.40	
özü hərəkət edən vasitələr	1 031.09	
- İdxal <i>o cümlədən:</i>	6 930 416.22	
dəniz nəqliyyatı	457 198.30	
dəmir yolu nəqliyyatı	3 501 268.27	
avtomobil nəqliyyatı	2 593 423.92	
hava nəqliyyatı	8 071.86	
poçt göndərişi	273.75	
stasionar nəqliyyat vasitələri	348 156.83	
özü hərəkət edən vasitələr	22 023.29	
Cəmi	51 050 274.91	

7) Gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat

7.1. Aşkar edilmiş cinayət xarakterli faktlar – 386

o cümlədən:

Qaçqınçılıq faktı	90
Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və ya onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsi ilə əlaqədar faktlar	50
narkotik vasitələrin miqdarı (qram)	2 286 747.465
psixotrop maddələrin miqdarı (qram)	194 288.0631
prekursorların miqdarı (qram)	0
Gömrük ödənişlərinin ödənilməsindən yayınma	23
Aksiz markası ilə markalanmalı olan malları belə marka olmadan idxal etmə	19
Digər cinayət xarakterli faktlar	268
Bu əməlləri törədən şəxslərin sayı	391

7.2. Aşkar edilmiş inzibati xəta faktları – 14 544

o cümlədən:

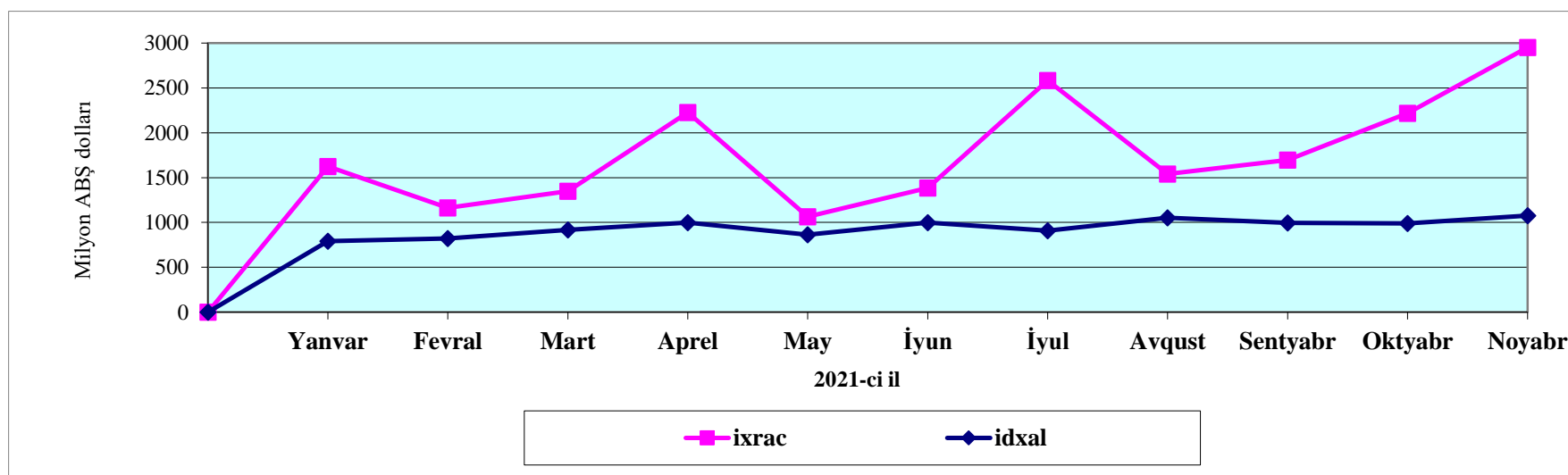
Kənar keçirmə	0
Gizli keçirmə	261
Bəyan etməmə	301
Malların, nəqliyyat vasitələrinin və onlara aid sənədlərin çatdırılmaması	11 493
Geri aparmama (gətirməmə)	191
Gömrük ödənişlərindən yayınma	269
Aksiz markasız idxal	1
Digər xətalər	2 094

Əlavə 1

İxrac və idxal əməliyyatlarının dinamikası

(min ABŞ dolları)

	Yanvar	Fevral	Mart	Aprel	May	İyun	İyul	Avqust	Sentyabr	Oktyabr	Noyabr	Dekabr	Cəmi
İxrac	1 623 974.17	1 163 974.26	1 350 002.53	2 226 253.24	1 062 896.11	1 383 868.35	2 582 196.24	1 541 768.52	1 694 862.02	2 218 030.00	2 951 571.52	-	19 799 396.96
İdxal	790 328.95	822 455.79	918 477.59	998 617.93	862 482.92	996 883.64	907 195.10	1 051 647.26	995 662.34	989 979.01	1 076 129.35	-	10 409 859.89
Saldo	833 645.21	341 518.47	431 524.93	1 227 635.32	200 413.19	386 984.71	1 675 001.13	490 121.26	699 199.69	1 228 050.99	1 875 442.18	-	9 389 537.08
Dövriyyə	2 414 303.12	1 986 430.06	2 268 480.12	3 224 871.17	1 925 379.04	2 380 751.99	3 489 391.34	2 593 415.78	2 690 524.36	3 208 009.01	4 027 700.87	-	30 209 256.85
İxracın aylıq artımı	-	-459 999.90	186 028.26	876 250.72	-1 163 357.13	320 972.24	1 198 327.89	-1 040 427.72	153 093.51	523 167.98	733 541.52	-	-
İdxalın aylıq artımı	-	32 126.84	96 021.80	80 140.33	-136 135.00	134 400.72	-89 688.54	144 452.16	-55 984.92	-5 683.33	86 150.34	-	-

Əlavə 2

Mal qrupları üzrə ixrac və idxal

Mal qrupunun kodu	Mal qrupunun adı	İxrac		İdxal	
		Min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixrac nisbətən %-lə	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi idxala nisbətən %-lə
A	B	1	2	3	4
	Cəmi	19 799 396.96	100.00	10 409 859.89	100.00
01	Diri heyvanlar	301.56	0.00	51 458.37	0.49
02	Ət və qida üçün yararlı ət əlavələri	618.10	0.00	62 293.32	0.60
03	Balıqlar və xərçəngkimilər, mollyusklar və digər su onurğasızları	1 349.13	0.01	23 670.63	0.23
04	Süd məhsulları; quş yumurtası; təbii bal, başqa yerdə adı çəkilməyən və təsnif olunmayan heyvan mənşəli ərzaq məhsulları	7 682.53	0.04	140 535.01	1.35
05	Başqa yerdə adı çəkilməyən və ya təsnif olunmayan heyvan mənşəli məhsullar	3 956.98	0.02	1 798.97	0.02
06	Canlı ağaclar və digər bitkilər; bitkilərin kökləri, soğanaqları və digər analoji hissələri; kəsilmiş çiçəklər və dekorativ bitkilər	295.20	0.00	23 761.44	0.23
07	Tərəvəz və bəzi yeməli meyvə-köklülər və kök yumruları	198 318.03	1.00	76 781.79	0.74
08	Yeməli meyvələr və qoz-fındıq; sitrus meyvələrinin qabıqları və ya qovun qabıqcıqları	351 444.76	1.78	119 384.53	1.15
09	Qəhvə, çay, maté və ya paraqvay çayı və ədviyyatlar	7 954.70	0.04	63 905.73	0.61
10	Dənli bitkilər	8 813.33	0.04	337 479.15	3.24
11	Unüyütmə-yarma sənayesi məhsulları; səməni; nişastalar; inulin; buğda kleykovinası	285.41	0.00	15 761.15	0.15
12	Yağlı toxum və bar; digər toxumlar, bar və taxıl; dərman bitkiləri və texniki məqsədlər üçün bitkilər; saman və yem	5 385.97	0.03	55 145.63	0.53
13	Təmizlənməmiş təbii şellak; kitrələr, qatranlar və digər bitki şirələri və ekstraktları	941.00	0.00	878.77	0.01
14	Toxuma (hörgü) məmulatlarının hazırlanması üçün bitki mənşəli materiallar; başqa yerdə adı çəkilməyən və ya təsnif olunmayan digər bitki mənşəli məhsullar	690.14	0.00	747.92	0.01
15	Heyvan və ya bitki mənşəli piylər və yağlar və onların parçalanması nəticəsində alınan məhsullar; hazır yeyinti piyləri; heyvan və ya bitki mənşəli mumlar	28 174.83	0.14	190 736.62	1.83
16	Ətdən, balıqdan və ya xərçəngkimilərdən, mollyusklardan və ya digər su onurğasızlarından alınan hazır məhsullar	245.95	0.00	35 314.80	0.34
17	Şəkər və şəkərdən hazırlanan qənnadı məmulatları	28 643.33	0.14	173 166.80	1.66

A	B	1	2	3	4
18	Kakao və ondan hazırlanan məhsullar	4 570.01	0.02	80 936.94	0.78
19	Taxıldan, undan, nişastadan və ya süddən alınan hazır məhsullar; un qənnadı məmulatları	2 782.23	0.01	110 810.40	1.06
20	Tərəvəzlərin, meyvələrin, qoz-fındığın və ya bitkilərin digər hissələrinin emal məhsulları	21 948.34	0.11	42 237.53	0.41
21	Müxtəlif ərzaq məhsulları	2 302.90	0.01	118 624.89	1.14
22	Alkoqollu və alkoqolsuz içkilər və sirkə	12 661.44	0.06	70 120.67	0.67
23	Yeyinti sənayesinin qalıqları və tullantıları; heyvanlar üçün hazır yemlər	6 817.99	0.03	82 223.65	0.79
24	Tütün və tütünün sənaye əvəzediciləri	12 605.62	0.06	81 812.26	0.79
25	Duz; kükürd; torpaq və daş; suvaq materialları, əhəng və sement	34 975.06	0.18	28 641.75	0.28
26	Filizlər, şlaklar və kül	22 718.39	0.11	549.41	0.01
27	Mineral yanacaq, neft və onların qovulma məhsulları; bitum tərkibli maddələr; mineral mumlar	17 551 831.71	88.65	302 667.60	2.91
28	Qeyri-üzvi kimya məhsulları; qiymətli metalların, nadir torpaq metallarının, radioaktiv elementlərin və ya izotopların qeyri-üzvi və ya üzvi birləşmələri	5 036.94	0.03	116 446.41	1.12
29	Üzvi kimyəvi birləşmələr	84 916.47	0.43	35 953.98	0.35
30	Əczaçılıq məhsulları	4 000.00	0.02	477 148.88	4.58
31	Gübrələr	96 069.12	0.49	42 491.00	0.41
32	Aşıləyıcı və boyayıcı ekstraktlar, tanninlər və onların törəmələri; boyaqlar, piqmentlər və digər boyayıcı maddələr; boyalar və laklar; zamazkalar və digər mastikalar; tipografiya boyaqları, mürəkkəblər, tuş	4 022.94	0.02	58 847.52	0.57
33	Efir yağları və rezinoidlər; ətriyyat, kosmetik və tualet vasitələri	2 241.52	0.01	149 540.92	1.44
34	Sabun, səthi-aktiv üzvi maddələr, yuyucu vasitələr, sürtkü materialları, süni və hazır mumlar, təmizləmə və cilalama üçün tərkiblər, şamlar və analoji məmulatlar, yapma üçün pasta, plastilin, «diş müalicəsi mumu»	388.62	0.00	106 773.16	1.03
35	Zülal tərkibli maddələr; modifikasiya olunmuş nişastalar; yapışqanlar; fermentlər	30.06	0.00	15 094.08	0.14
36	Partlayıcı maddələr; pirotexnika məmulatları; kibritlər; pirofor ərintilər; bəzi yanar maddələr	0.00	0.00	7 550.56	0.07
37	Foto və kino malları	0.00	0.00	2 653.00	0.03
38	Digər kimyəvi məhsullar	6 647.05	0.03	171 883.54	1.65
39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar	372 158.43	1.88	347 833.54	3.34
40	Kauçuk, rezin və onlardan hazırlanan məmulatlar	520.45	0.00	129 689.52	1.25
41	Emal olunmamış gön (təbii xəzdən başqa) və aşılənmiş dəri	10 789.44	0.05	514.89	0.00
42	Dəri məmulatları; sərraclıq-yəhər məmulatları və qoşqu ləvazimatları; yol ləvazimatları, qadın çantaları və analoji mallar; heyvanların bağırsaqlarından hazırlanan məmulatlar (barama fibroinindən olan liflər istisna olmaqla)	127.54	0.00	18 707.49	0.18
43	Təbii və süni xəz; ondan hazırlanan məmulatlar	0.06	0.00	637.34	0.01
44	Oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar; ağac kömürü	957.56	0.00	294 417.26	2.83
45	Mantar və ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.00	462.06	0.00

A	B	1	2	3	4
46	Küləşdən, alfadan və digər materiallardan hörmə üçün hazırlanan məmulatlar; səbət məmulatları və hörülmüş məmulatlar	0.04	0.00	283.21	0.00
47	Oduncaqdan və ya digər lifli sellüloz materiallardan hazırlanan kütlə; regenerasiya edilən kağız və karton (makulatura və tullantılar)	41.90	0.00	162.56	0.00
48	Kağız və karton; kağız kütlədən, kağızdan və ya kartondan hazırlanan məmulatlar	2 426.04	0.01	179 209.31	1.72
49	Çap kitablar, qəzetlər, reproduksiya və poliqrafiya sənayesinin digər məmulatları; əlyazmalar, makinada yazılan mətnlər və planlar	1 955.75	0.01	10 940.49	0.11
50	İpək	3 361.90	0.02	30.74	0.00
51	Yun, zərif və ya qaba heyvan tükü; at tükündən iplik və parça	0.00	0.00	609.68	0.01
52	Pambıq	245 622.97	1.24	4 835.47	0.05
53	Digər bitki mənşəli toxuculuq lifləri; kağız iplik və kağız iplikdən parçalar	50.40	0.00	3 506.12	0.03
54	Kimyəvi saplar, kimyəvi toxuculuq materiallarından olan yastı və analoji saplar	1 323.12	0.01	39 341.23	0.38
55	Kimyəvi liflər	139.98	0.00	13 071.14	0.13
56	Pambıq (vata), keçə və ya fətr və toxunmamış materiallar; xüsusi iplik; ciyə (viş), kəndir, kanat və trosar və onlardan məmulatlar	378.14	0.00	43 654.22	0.42
57	Xalçalar və digər toxunma döşəmə örtükləri	354.95	0.00	18 988.28	0.18
58	Xüsusi parçalar; taftinqli (baftalı) toxuculuq materialları; krujevalar; qobelenlər; bəzək materialları; tikmələr	97.25	0.00	7 218.34	0.07
59	Həpədurulmuş, üzlüklü, təkrarlanmış toxuculuq materialları; texniki təyinatlı toxuculuq məmulatları	28.45	0.00	7 079.46	0.07
60	Maşınla və əllə toxunma trikotaj parçalar	0.01	0.00	29 717.71	0.29
61	Maşınla və ya əllə toxunmuş trikotaj geyim əşyaları və geyim ləvazimatları	369.99	0.00	152 674.10	1.47
62	Paltar və geyim ləvazimatları, maşınla və ya əllə toxunmuş trikotajdan başqa	855.92	0.00	89 081.91	0.86
63	Digər hazır toxuculuq məmulatları; dəstlər; işlənmiş geyimlər və toxuculuq məmulatları; cır-cındır	19 891.59	0.10	44 624.66	0.43
64	Ayaqqabılar, getrlər və analoji məmulatlar; onların hissələri	364.21	0.00	73 784.00	0.71
65	Baş geyimləri və onların hissələri	8.03	0.00	3 981.27	0.04
66	Çətirlər, gündən qoruyucu çətirlər, çəliklər, çəlik-oturacaqlar, qırmanc, minik atları üçün qamçılar və onların hissələri	0.05	0.00	805.77	0.01
67	Emal edilmiş lələk və pərgü və onlardan hazırlanmış məmulatlar; süni çiçəklər; insan saçından məmulatlar	4.11	0.00	1 447.06	0.01
68	Daş, gips, sement, asbest, slyuda və analoji materialdan məmulatlar	1 008.21	0.01	56 976.18	0.55
69	Keramika məmulatları	165.22	0.00	99 423.95	0.96
70	Şüşə və ondan hazırlanan məmulatlar	11 638.73	0.06	70 628.27	0.68
71	Təbii və ya yetişdirilmiş mirvari, qiymətli və ya azqiymətli daşlar, qiymətli metallar, üzərinə qiymətli metal çəkilmiş metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar; bijuteriya; sikkələr	187 272.49	0.95	28 877.36	0.28
72	Qara metallar	81 614.46	0.41	308 372.61	2.96

A	B	1	2	3	4
73	Qara metallardan məmulatlar	24 977.16	0.13	474 301.08	4.56
74	Mis və ondan hazırlanan məmulatlar	49 797.27	0.25	22 190.71	0.21
75	Nikel və ondan hazırlanan məmulatlar	3.61	0.00	2 271.60	0.02
76	Alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar	164 954.62	0.83	100 540.95	0.97
78	Qurğuşun və ondan hazırlanan məmulatlar	10 716.09	0.05	396.98	0.00
79	Sink və ondan hazırlanan məmulatlar	979.11	0.00	1 460.99	0.01
80	Qalay və ondan hazırlanan məmulatlar	0.00	0.00	10.99	0.00
81	Digər qiymətsiz metallar; metal keramikası; onlardan hazırlanan məmulatlar	6.89	0.00	966.57	0.01
82	Qiymətsiz metallardan alətlər, qurğular, bıçaq məmulatları, qaşıqlar və çəngəllər; onların qiymətsiz metallardan olan hissələri	2 608.07	0.01	37 928.70	0.36
83	Qiymətsiz metallardan hazırlanan digər məmulatlar	67.35	0.00	56 126.36	0.54
84	Nüvə reaktorları, qazanlar, avadanlıq və mexaniki qurğular; onların hissələri	30 607.72	0.15	1 598 412.19	15.35
85	Elektrik maşınları və avadanlıqları, onların hissələri; səsyazma və səsləndirmə aparaturası, televiziya təsvirlərinin və səslərinin yazılması və canlandırılması üçün aparatura, onların hissələri və ləvazimatları	17 160.78	0.09	875 318.64	8.41
86	Dəmiryol lokomotivləri və ya mühərrikli tramvay vaqonları, dəmiryol nəqliyyat vasitələri və onların hissələri; dəmiryol və ya tramvay xətləri üçün yol avadanlıqları və qurğuları, onların hissələri; mexaniki signal avadanlıqları	2 807.20	0.01	52 396.59	0.50
87	Yerüstü nəqliyyat vasitələri, dəmiryolu və tramvay nəqliyyat vasitələrindən başqa, və onların hissələri və ləvazimatları	4 743.44	0.02	1 041 008.73	10.00
89	Gəmilər, qayıqlar və üzən konstruksiyalar	146.48	0.00	59 136.66	0.57
90	Optik, fotoqrafik, kinematoqrafiya, ölçü, nəzarət, ən dəqiq, tibbi və ya cərrahiyyə alətləri və aparatları; onların hissələri və ləvazimatları	15 339.78	0.08	199 795.05	1.92
91	Bütün növ saatlar və onların hissələri	135.69	0.00	15 987.49	0.15
92	Musiqi alətləri; onların hissələri və ləvazimatları	35.23	0.00	1 539.92	0.01
94	Mebel; yataq ləvazimatları, döşəklər, döşək əsasları, divan yastıqları və analoji doldurulma mebel ləvazimatları; lampalar və işıqlandırıcı avadanlıqlar; işıq tablo və lövhələri, analoji məmulatlar; yığma tikinti konstruksiyaları	5 038.31	0.03	172 654.45	1.66
95	Oyuncaqlar, oyunlar və idman inventarı; onların hissələri və ləvazimatları	131.96	0.00	35 680.32	0.34
96	Müxtəlif hazır məmulatlar	359.82	0.00	63 681.50	0.61
97	İncəsənət əsərləri, kolleksiya əşyaları və antikvariat	197.46	0.00	209.80	0.00

Əlavə 3

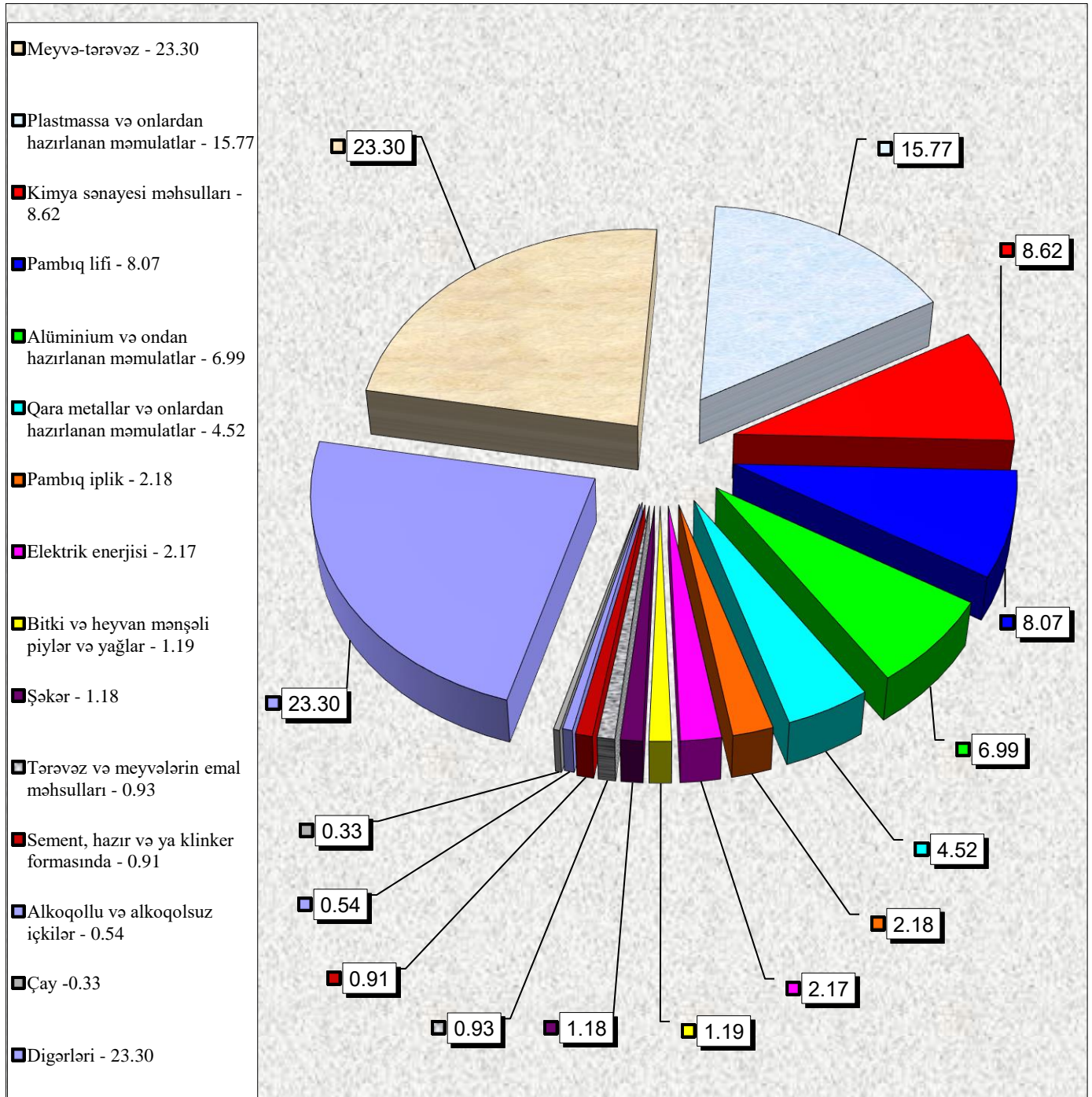
İxracda əsas mallar

(min ABŞ dolları)

№	XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	2021-ci ilin ilk 11 ayı		2021-ci ilin ilk 11 ayının ixracına nisbətən, %-lə	2021-ci ilin ilk 11 ayının qeyri- neft sektoru üzrə ixracına nisbətən, %-lə
			Miqdar	Statistik dəyər		
		İxrac - cəmi	-	19 799 396.96	100.00	-
I.	2709-2715	Neft-qaz sektoruna daxil olan mallar üzrə	-	17 439 629.72	88.08	-
	270900	Bitumlu süxurlardan alınmış xam neft və xam neft məhsulları, ton	25 537 504.30	12 285 430.87	62.05	-
	2710	Xam məhsullardan başqa, bitumlu süxurlardan alınmış neft və neft məhsulları; tərkibində neft və ya neft məhsullarının miqdarı 70 kütlə % və ya daha çox olan məhsullar, ton	1 228 790.15	591 923.22	2.99	-
	271121	Təbii qaz, qaz halında, min kub metr	18 256 457.31	4 479 131.06	22.62	-
	27131	Neft koksu, ton	259 764.40	22 823.52	0.12	-
	271320	Neft bitumu, ton	175 312.48	39 203.82	0.20	-
		Digərləri		21 117.23	0.10	-
II.		Neft-qaz sektoruna daxil olmayan mallar üzrə		2 359 767.24	11.92	100.00
	07-08	Meyvə-tərəvəz, ton	565 407.27	549 762.79	2.78	23.30
		ondan:				
	0701	Kartof, ton	91 873.83	39 873.14	0.20	1.69
	0702	Tomat, ton	129 631.23	140 581.55	0.71	5.96
	0802 2	Məşə fındığı, ton	16 949.98	97 472.08	0.49	4.13
	0808 10	Alma, ton	59 579.75	32 806.51	0.17	1.39
	0810 70	Xurma, ton	129 516.50	91 450.43	0.46	3.88
	0810907501	Nar, ton	19 156.04	25 409.42	0.13	1.08

№	XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	2021-ci ilin ilk 11 ayı		2021-ci ilin ilk 11 ayının ixracına nisbətən, %-lə	2021-ci ilin ilk 11 ayının qeyri- neft sektoru üzrə ixracına nisbətən, %-lə
			Miqdar	Statistik dəyər		
	0902	Çay, ton	1 008.08	7 676.49	0.04	0.33
	15	Bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, ton	19 989.21	28 174.83	0.14	1.19
	1701	Şəkər, ton	52 460.57	27 835.46	0.14	1.18
	20	Tərəvəz və meyvələrin emal məhsulları, ton	18 727.71	21 948.34	0.11	0.93
	22	Alkoqollu və alkoqolsuz içkilər və sirkə, min ABŞ dolları	-	12 661.44	0.06	0.54
	2523	Sement, hazır və ya klinker formasında, ton	571 309.71	21 563.33	0.11	0.91
	2716	Elektrik enerjisi, min kVt/saat	1 233 438.56	51 165.74	0.26	2.17
	28-38	Kimya sənayesi məhsulları, ton	660 171.50	203 352.72	1.03	8.62
		ondan:				
	3102	azot gübrəsi, ton	288 137.40	93 396.79	0.47	3.96
	39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	354 973.94	372 158.43	1.88	15.77
		ondan:				
	3901	polietilen, ilkin formalarda, ton	128 844.68	160 092.39	0.81	6.78
	390210	polipropilen, ilkin formalarda, ton	75 240.95	104 319.88	0.53	4.42
	390230	propilenin sopolimerləri, ilkin formalarda, ton	23 998.30	43 022.51	0.22	1.82
	5201-5203	Pambıq lifi, ton	117 239.31	190 352.79	0.96	8.07
	5204-5207	Pambıq iplik, ton	16 851.12	51 461.17	0.26	2.18
	72-73	Qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	137 634.82	106 591.63	0.54	4.52
	76	Alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, ton	60 478.95	164 954.62	0.83	6.99
		Digərləri	-	550 107.46	2.78	23.30

Əlavə 3-də göstərilmiş qeyri-neft məhsullarının ixracında əsas malların faizlə xüsusi çəkisi

Əlavə 3.1

Xam neftin ixrac olunduğu ölkələr *

(min ABŞ dolları)

XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	Ölkələr	Miqdar	Statistik dəyər
2709 00	Bitumlu süxurlardan alınmış xam neft və xam neft məhsulları, ton	Cəmi	25 537 504.30	12 285 430.87
		İtaliya	12 093 336.61	5 772 671.89
		İsrail	1 530 311.38	780 097.43
		Xorvatiya	1 530 609.18	751 238.16
		Portuqaliya	1 160 910.38	587 003.87
		Hindistan	1 261 379.88	584 154.78
		İspaniya	1 270 845.01	552 660.70
		Almaniya	888 321.14	463 801.45
		Tunis	845 744.77	411 688.48
		Ukrayna	848 991.01	373 411.61
		Böyük Britaniya	624 005.43	312 493.08
		Türkiyə	599 350.32	278 361.76
		Belarus	541 428.88	270 984.46
		Kanada	416 119.36	214 757.33
		Çexiya	389 388.06	211 711.31
		Tailand	277 100.94	134 110.72
		Çin	277 516.67	102 592.36
		İndoneziya	173 504.81	87 124.86
		Rumıniya	173 781.81	80 876.89
		Vyetnam	139 699.64	72 728.56
		İsveçrə	90 283.35	48 391.61
		Yunanıstan	89 320.00	48 262.58
		Fransa	91 755.21	45 737.11
		İrlandiya	87 840.90	41 737.54
		Avstriya	80 008.75	37 460.90
		Avstraliya	54 975.82	20 884.24
		Rusiya	974.99	487.19

* - hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməsi başa çatdırılmış ixrac olunan xam neftin dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmışdır

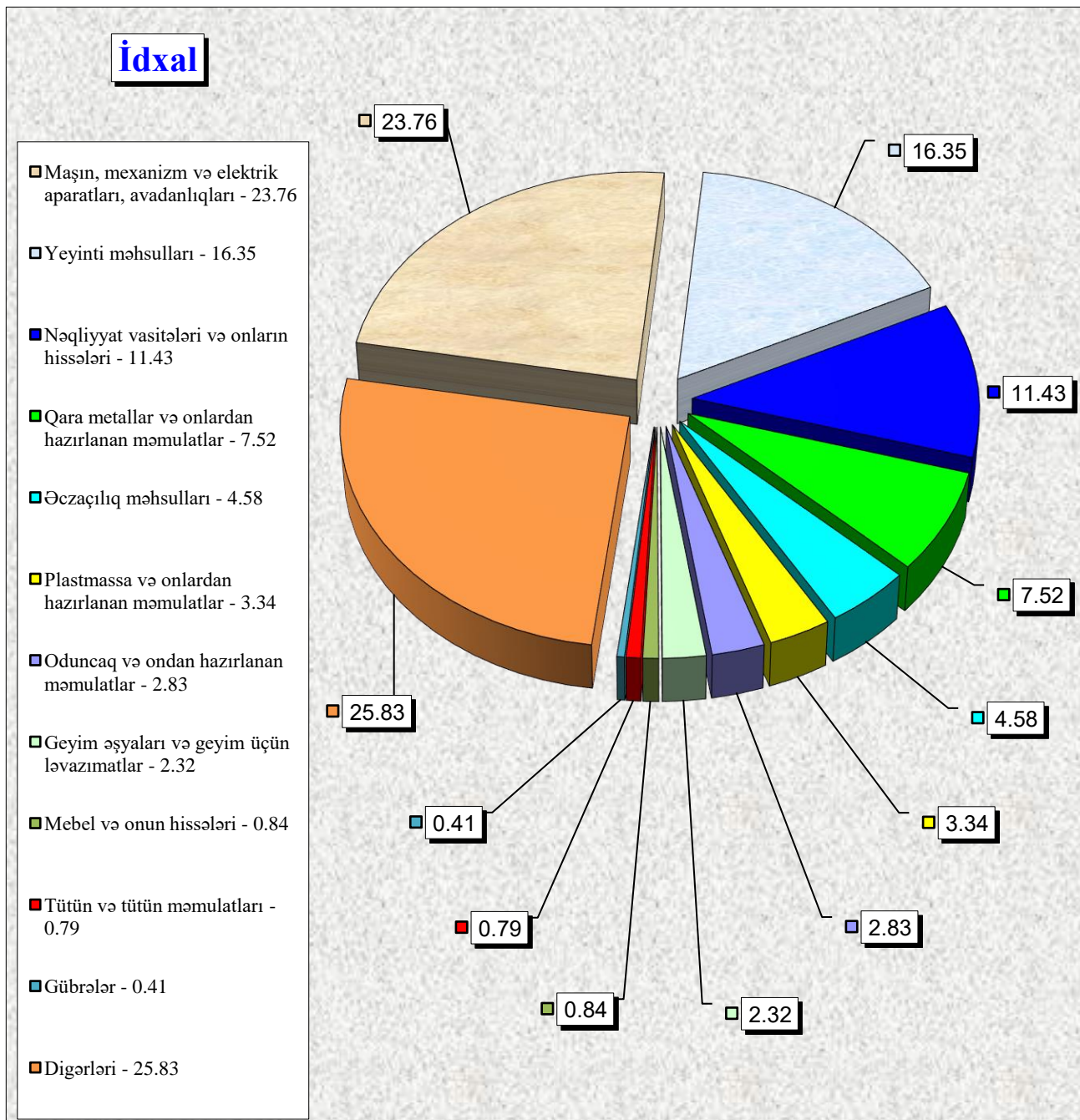
Əlavə 4

İdxalda əsas mallar

(min ABŞ dolları)

XİF MN üzrə malın kodu	Malın adı	2021-ci ilin ilk 11 ayı		2021-ci ilin ilk 11 ayının idxalına nisbətən %-lə
		Miqdar	Statistik dəyər	
	İdxal - cəmi	-	10 409 859.89	100.00
02-04, 07-11, 1201-1208, 15-22	Yeyinti məhsulları, min ABŞ dolları	-	1 701 619.96	16.35
	ondan:			
02	Ət, ton	36 303.90	62 293.32	0.60
0401-0402	Süd, ton	9 856.70	12 958.56	0.12
0405	Kərə yağı və süddən hazırlanmış digər yağlar, ton	13 480.19	70 111.82	0.67
07-08	Meyvə-tərəvəz, ton	356 464.65	196 166.32	1.88
0902	Çay, ton	12 669.23	55 545.84	0.53
1001	Buğda, ton	1 017 503.94	287 557.62	2.76
1003	Arpa, ton	15 539.50	3 801.15	0.04
1005	Qarğıdalı, ton	22 483.43	9 849.66	0.09
1006	Düyü, ton	43 824.50	31 760.75	0.31
15	Bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar, ton	135 984.90	190 736.62	1.83
24	Tütün və tütün məmulatları, min ABŞ dolları	-	81 812.26	0.79
30	Əczaçılıq məhsulları, ton	19 900.73	477 148.88	4.58
31	Gübrələr, ton	123 722.03	42 491.00	0.41
39	Plastmassa və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	166 740.89	347 833.54	3.34
44	Oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, min ABŞ dolları	-	294 417.26	2.83
61-62	Geyim əşyaları və geyim üçün ləvazimatlar, min ABŞ dolları	-	241 756.01	2.32
72-73	Qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, ton	509 958.22	782 673.68	7.52
84-85	Maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, min ABŞ dolları	-	2 473 730.83	23.76
86-89	Nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, min ABŞ dolları	-	1 190 282.71	11.43
9401-9403	Mebel və onun hissələri, min ABŞ dolları	-	87 830.36	0.84
	Digərləri	-	2 688 263.39	25.83

**Əlavə 4-də göstərilmiş idxal əməliyyatlarında əsas malların
xüsusi çəkisi, faizlə**

Əlavə 5

Ölkələr üzrə ixrac və idxal

Ölkələrin adı	İxrac		İdxal	
	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixraca nisbətən %-lə	Min ABŞ dolları ilə	Ümumi idxala nisbətən %-lə
A	2	4	6	8
Cəmi	19 799 396.96	100.00	10 409 859.89	100.00
o cümlədən:				
MDB ölkələri üzrə cəmi	1 648 414.43	8.33	2 607 560.57	25.05
Belarus	290 956.31	1.47	114 342.45	1.10
Qazaxıstan	35 867.06	0.18	74 848.05	0.72
Qırğızıstan	5 125.34	0.03	2 759.01	0.03
Moldova	1 144.29	0.01	4 533.87	0.04
Özbəkistan	30 465.14	0.15	69 813.09	0.67
Rusiya	802 266.22	4.05	1 853 920.62	17.81
Tacikistan	6 179.14	0.03	117.12	0.00
Türkmənistan	29 480.70	0.15	67 767.30	0.65
Ukrayna	446 930.23	2.26	419 459.06	4.03
Avropa İttifaqı ölkələri üzrə cəmi	11 497 280.39	58.07	1 924 780.04	18.49
Almaniya	483 337.06	2.44	576 471.51	5.54
Avstriya	40 294.62	0.20	74 099.63	0.71
Belçika	26 499.70	0.13	48 178.50	0.46
Bolqarıstan	43 187.79	0.22	16 180.05	0.16
Çexiya	214 028.15	1.08	38 470.07	0.37
Danimarka	852.61	0.00	21 631.34	0.21
Estoniya	1 572.78	0.01	3 938.28	0.04
Finlandiya	279.62	0.00	21 934.69	0.21
Fransa	47 676.26	0.24	166 734.92	1.60
Xorvatiya	751 278.75	3.79	3 186.22	0.03
İrlandiya	41 755.47	0.21	18 611.89	0.18
İspaniya	562 001.54	2.84	73 553.55	0.71

A	2	4	6	8
İsveç	5 415.05	0.03	67 704.34	0.65
İtaliya	8 152 836.16	41.18	375 393.53	3.61
Kipr	6.09	0.00	5 475.92	0.05
Latviya	9 365.68	0.05	15 671.24	0.15
Litva	13 237.27	0.07	24 867.97	0.24
Lüksemburq	24 839.74	0.13	3 013.81	0.03
Macarıstan	1 693.81	0.01	30 983.47	0.30
Malta	16 574.38	0.08	265.52	0.00
Niderland	24 466.67	0.12	76 086.79	0.73
Polşa	5 001.79	0.03	96 282.15	0.92
Portuqaliya	587 351.66	2.97	15 734.01	0.15
Rumıniya	113 526.12	0.57	82 746.22	0.79
Slovakiya	976.27	0.00	34 859.01	0.33
Sloveniya	4 187.56	0.02	17 005.12	0.16
Yunanıstan	325 037.81	1.64	15 700.30	0.15
Dıgər ölkələr üzrə cəmi	6 653 702.14	33.60	5 877 519.28	56.46
Aland adaları	0.00	0.00	12.02	0.00
Albaniya	109.59	0.00	511.44	0.00
Amerika Birləşmiş Ştatları	65 697.62	0.33	396 928.15	3.81
Amerika Samoası	0.00	0.00	12.93	0.00
Andorra	0.00	0.00	1.86	0.00
Anqola	123.72	0.00	0.00	0.00
Argentina	10.82	0.00	43 022.25	0.41
Aruba	13.96	0.00	0.00	0.00
Avstraliya	21 299.07	0.11	29 511.80	0.28
Baham adaları	0.00	0.00	0.01	0.00
Banqladeş	279.20	0.00	10 576.10	0.10
Benin	139.89	0.00	0.00	0.00
Bermud adaları	25.97	0.00	0.00	0.00
Bəhreyn	0.00	0.00	772.05	0.01
Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri	12 687.87	0.06	27 703.99	0.27
Tanzaniya	0.00	0.00	738.49	0.01
Boliviya	0.00	0.00	18.10	0.00
Bosniya və Herseqovina	0.00	0.00	1 210.47	0.01

A	2	4	6	8
Botsvana	0.00	0.00	10.14	0.00
Böyük Britaniya	339 383.16	1.71	250 464.43	2.41
Braziliya	70 899.82	0.36	170 712.86	1.64
Bruney-Darüssalam	33.03	0.00	0.00	0.00
Burkina-Faso	0.00	0.00	0.12	0.00
Burundi	0.00	0.00	1.46	0.00
Butan	0.00	0.00	30.75	0.00
Cəbəli-Tariq	59 598.46	0.30	0.18	0.00
Cənubi Afrika Respublikası	0.79	0.00	5 469.67	0.05
Cənubi Sudan	0.00	0.00	54.61	0.00
Cibuti	17.52	0.00	0.00	0.00
Çad	0.00	0.00	4.19	0.00
Çili	0.26	0.00	3 727.28	0.04
Çin	135 949.63	0.69	1 455 360.94	13.98
Çinin xüs. inz. r-nu Honkonq	1 946.83	0.01	712.86	0.01
Çinin xüs. inz. r-nu Aomin (Makao)	0.00	0.00	1.54	0.00
Dominika	0.00	0.00	1.88	0.00
Dominikan Respublikası	0.00	0.00	96.16	0.00
Ekvador	18.95	0.00	37 564.06	0.36
Eritreya	0.00	0.00	11.72	0.00
Əfqanıstan	6 484.70	0.03	68.53	0.00
Əlcəzair	9.46	0.00	1 323.61	0.01
Farer adaları	0.00	0.00	145.36	0.00
Filippinlər	9.65	0.00	3 081.41	0.03
Gürcüstan	591 840.75	2.99	92 988.31	0.89
Haiti	0.00	0.00	5.69	0.00
Həbəşistan	40.81	0.00	272.37	0.00
Hindistan	593 680.72	3.00	131 263.83	1.26
Honduras	0.00	0.00	31.57	0.00
İndoneziya	87 300.08	0.44	50 257.96	0.48
İordaniya	530.11	0.00	2 801.64	0.03
İraq	20 162.42	0.10	359.34	0.00
İran İslam Respublikası	39 171.57	0.20	351 294.56	3.37
İslandiya	6.18	0.00	4 655.95	0.04

A	2	4	6	8
İsrail	789 613.51	3.99	28 692.07	0.28
İsveçrə	252 958.54	1.28	90 941.45	0.87
Fələstin	53.83	0.00	505.49	0.00
Kamboca	0.00	0.00	2 049.31	0.02
Kamerun	23.60	0.00	30.71	0.00
Kanada	220 969.50	1.12	10 853.60	0.10
Kayman adaları	13.08	0.00	133.23	0.00
Şimali Makedoniya Respublikası	326.86	0.00	519.19	0.00
Keniya	0.00	0.00	1 417.53	0.01
Kolumbiya	2.90	0.00	657.32	0.01
Konqo (Brazzavil)	0.00	0.00	5.26	0.00
Konqo (Kinşasa)	41.29	0.00	0.00	0.00
Koreya (KXDR)	0.00	0.00	34.92	0.00
Koreya Respublikası	78.21	0.00	200 311.72	1.92
Kosta-Rika	0.00	0.00	1 461.97	0.01
Kot-divuar	246.37	0.00	82.08	0.00
Kuba	19.79	0.00	121.69	0.00
Küveyt	173.47	0.00	59.98	0.00
Qabon	12.12	0.00	0.00	0.00
Qambiya	0.00	0.00	0.39	0.00
Qana	146.53	0.00	22.67	0.00
Qayana	99.47	0.00	0.00	0.00
Qəmər adaları	0.00	0.00	20.60	0.00
Qətər	1 219.35	0.01	133.18	0.00
Qrenlandiya	0.00	0.00	255.67	0.00
Quam (ABŞ)	0.00	0.00	0.03	0.00
Qvatemala	0.00	0.00	243.65	0.00
Laos (LXDR)	0.00	0.00	152.84	0.00
Lixtenşteyn	0.00	0.00	161.87	0.00
Livan	33 772.37	0.17	1 535.92	0.01
Liviya	27 879.36	0.14	0.00	0.00
Madaqaskar	0.00	0.00	377.84	0.00
Malavi	0.00	0.00	106.24	0.00
Malayziya	493.32	0.00	68 895.84	0.66

A	2	4	6	8
Mali	0.00	0.00	0.03	0.00
Mavriki	0.00	0.00	152.88	0.00
Mavritaniya	0.00	0.00	25.65	0.00
Meksika	465.76	0.00	60 007.95	0.58
Men adası	59.46	0.00	0.00	0.00
Mərakeş	12.04	0.00	4 164.23	0.04
Mərkəzi Afrika Respublikası	0.00	0.00	59.37	0.00
Misir	33 155.61	0.17	8 934.34	0.09
Monako	0.00	0.00	54.96	0.00
Monqolustan	158.51	0.00	15.18	0.00
Monteneqro	0.60	0.00	112.81	0.00
Mozambik	0.72	0.00	0.00	0.00
Myanma	110.76	0.00	1 772.67	0.02
Namibiya	0.00	0.00	5.42	0.00
Nepal	0.00	0.00	55.25	0.00
Niger	0.00	0.00	11.91	0.00
Nigeriya	84.70	0.00	72.39	0.00
Nikaraqua	0.00	0.00	3.92	0.00
Niue (Yeni Zeland)	0.00	0.00	2.72	0.00
Norveç	841.29	0.00	80 727.05	0.78
Oman	434.71	0.00	258.56	0.00
Pakistan	693.39	0.00	9 878.12	0.09
Palau	0.00	0.00	0.04	0.00
Panama	0.00	0.00	70.82	0.00
Paraqvay	0.00	0.00	551.09	0.01
Peru	0.00	0.00	2 773.64	0.03
Pitkern (Britaniya)	0.00	0.00	1.41	0.00
Puerto-Riko (ABŞ)	0.00	0.00	125.47	0.00
Ruanda	0.00	0.00	33.11	0.00
Salvador	0.00	0.00	17.66	0.00
San-Marino	114.16	0.00	318.32	0.00
Seneqal	384.83	0.00	0.19	0.00
Serbiya	1 186.59	0.01	7 674.63	0.07
Seyşel adaları	0.00	0.00	0.17	0.00

A	2	4	6	8
Səudiyyə Ərəbistanı	3 334.44	0.02	13 655.61	0.13
Sinqapur	782.98	0.00	15 913.33	0.15
Sen-Marten (Niderland)	0.00	0.00	0.01	0.00
Somali	17.52	0.00	0.22	0.00
Sudan	77.27	0.00	3.35	0.00
Surinam	0.00	0.00	0.05	0.00
Suriya Ərəb Respublikası	73.37	0.00	465.89	0.00
Svazilend	0.00	0.00	71.85	0.00
Syerra-Leone	120.62	0.00	125.11	0.00
Şimali Marian adaları (ABŞ)	0.00	0.00	0.26	0.00
Svalbard (Şpisbergen və Yan-Mayen)	0.00	0.00	0.07	0.00
Şri-Lanka	0.00	0.00	49 395.55	0.47
Tailand	134 160.65	0.68	51 426.35	0.49
Tayvan (Çinin əyaləti)	38.52	0.00	19 451.37	0.19
Tokelau (Yeni Zelandə)	0.00	0.00	6.09	0.00
Trinidad və Tobago	160.00	0.00	8.68	0.00
Tunis	482 879.98	2.44	2 256.24	0.02
Türkiyə	2 529 608.70	12.78	1 651 771.94	15.87
Uqanda	0.00	0.00	1.70	0.00
Uruqvay	0.00	0.00	102.69	0.00
Vanuatu	0.00	0.00	5.05	0.00
Venesuela	0.00	0.00	17.15	0.00
Vollis və Futuna adaları (Fransa)	0.00	0.00	0.87	0.00
Vyetnam	73 054.89	0.37	101 231.99	0.97
Yamayka	0.00	0.00	37 357.90	0.36
Yaponiya	14 952.31	0.08	236 190.65	2.27
Yeni Zelandə	85.46	0.00	36 017.51	0.35
Yəmən	668.86	0.00	0.17	0.00
Zambiya	0.00	0.00	0.03	0.00
Zimbabve	0.00	0.00	580.74	0.01
Təyin olunmayıb	367.38	0.00	0.00	0.00

Əlavə 5.1

Ticarət dövriyyəsində əsas ölkələr

Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi dövriyyəyə nisbətən %-lə
Cəmi	30 209 256.85	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	8 528 229.69	28.23
Türkiyə	4 181 380.64	13.84
Rusiya	2 656 186.84	8.79
Çin	1 591 310.57	5.27
Almaniya	1 059 808.57	3.51
Ukrayna	866 389.29	2.87
İsrail	818 305.58	2.71
Xorvatiya	754 464.96	2.50
Hindistan	724 944.55	2.40
Gürcüstan	684 829.05	2.27
İspaniya	635 555.09	2.10
Portuqaliya	603 085.67	2.00
Böyük Britaniya	589 847.59	1.95
Tunis	485 136.22	1.61
Amerika Birləşmiş Ştatları	462 625.77	1.53
Digər ölkələr	5 567 156.76	18.42

İxracda əsas ölkələr

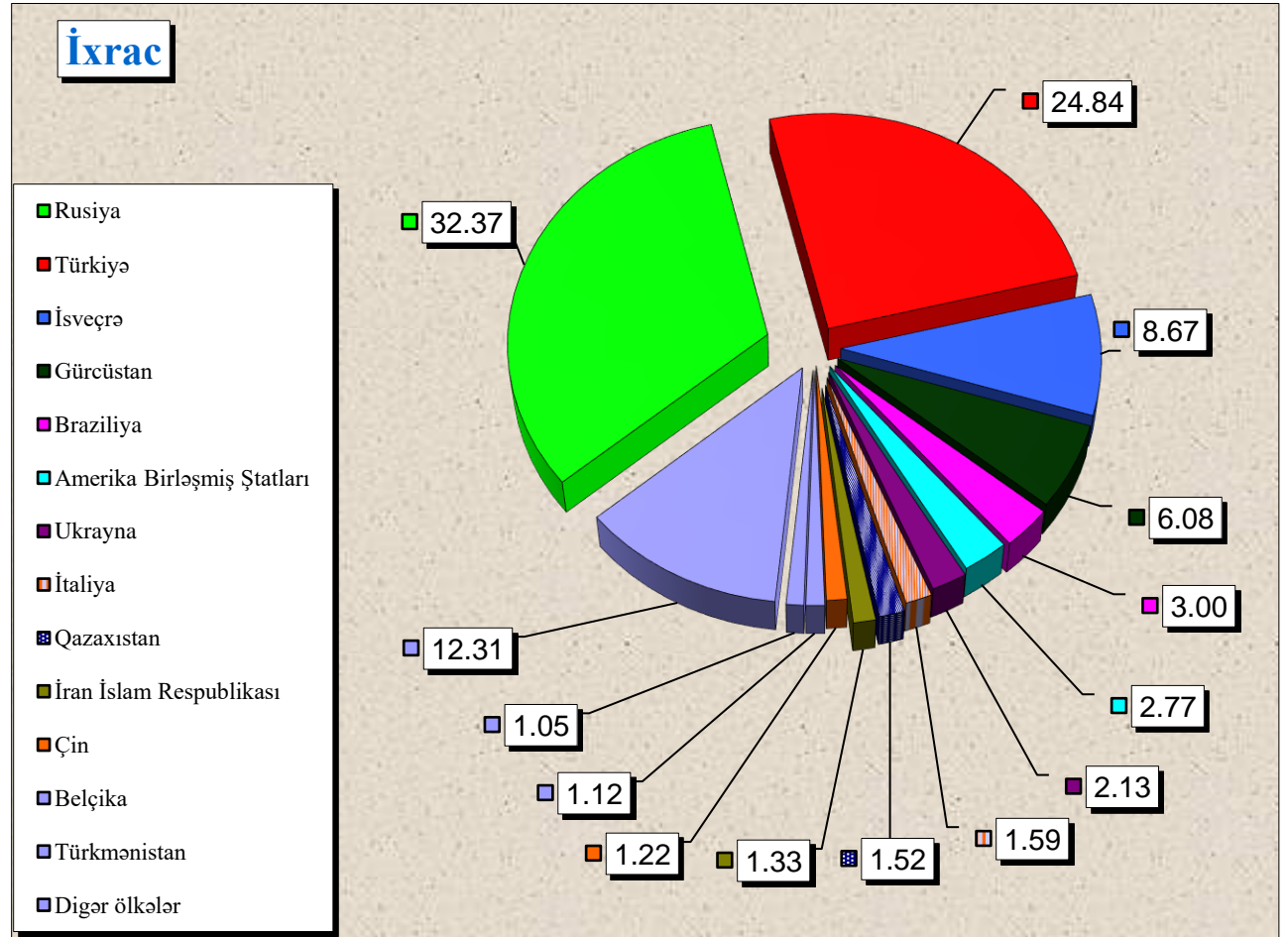
Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi dövriyyəyə nisbətən %-lə
Cəmi	19 799 396.96	100.00
o cümlədən:		
İtaliya	8 152 836.16	41.18
Türkiyə	2 529 608.70	12.78
Rusiya	802 266.22	4.05
İsrail	789 613.51	3.99
Xorvatiya	751 278.75	3.79
Hindistan	593 680.72	3.00
Gürcüstan	591 840.75	2.99
Portuqaliya	587 351.66	2.97
İspaniya	562 001.54	2.84
Almaniya	483 337.06	2.44
Tunis	482 879.98	2.44
Ukrayna	446 930.23	2.26
Böyük Britaniya	339 383.16	1.71
Yunanıstan	325 037.81	1.64
Belarus	290 956.31	1.47
Digər ölkələr	2 070 394.41	10.45

İdxalda əsas ölkələr

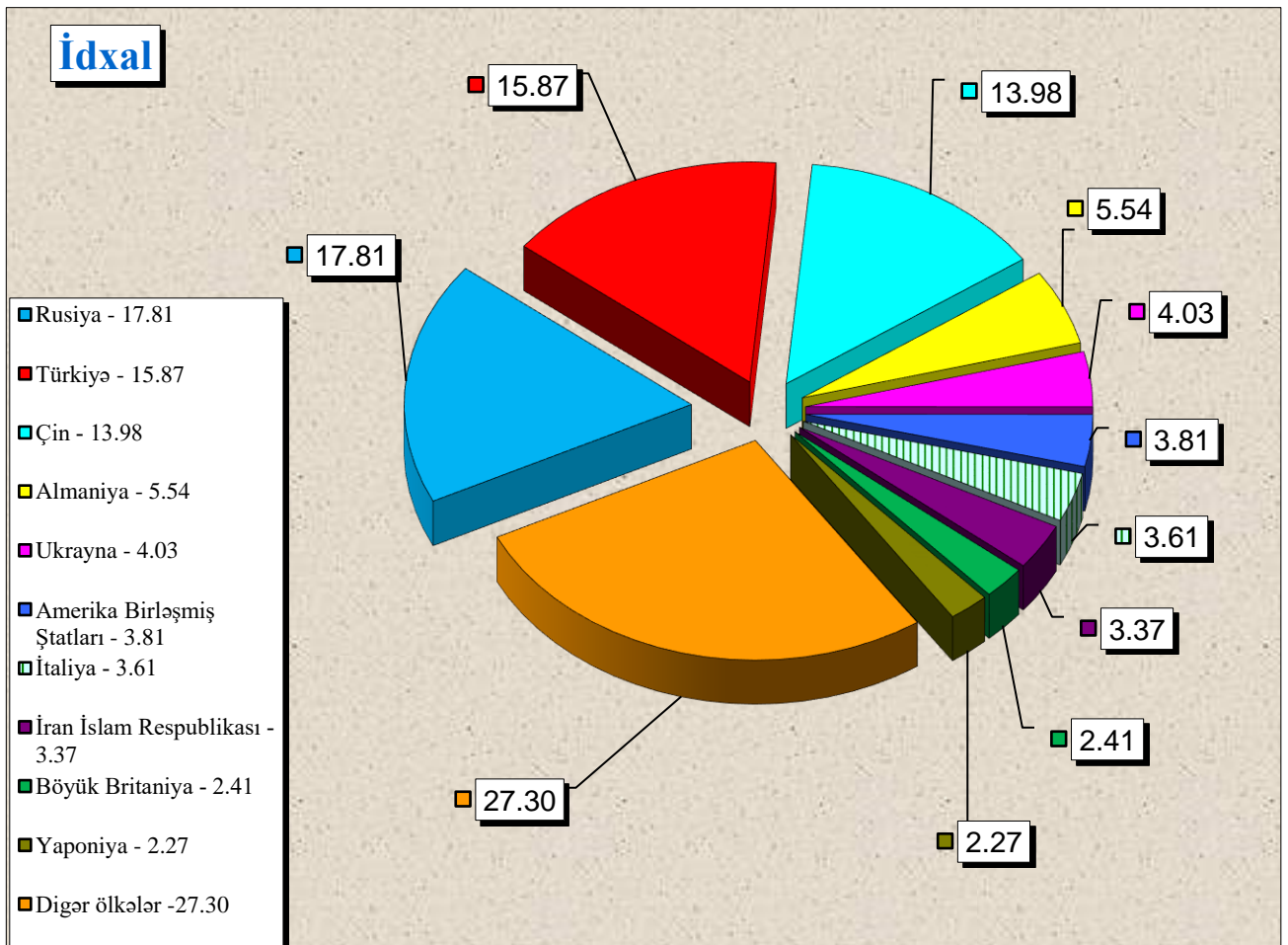
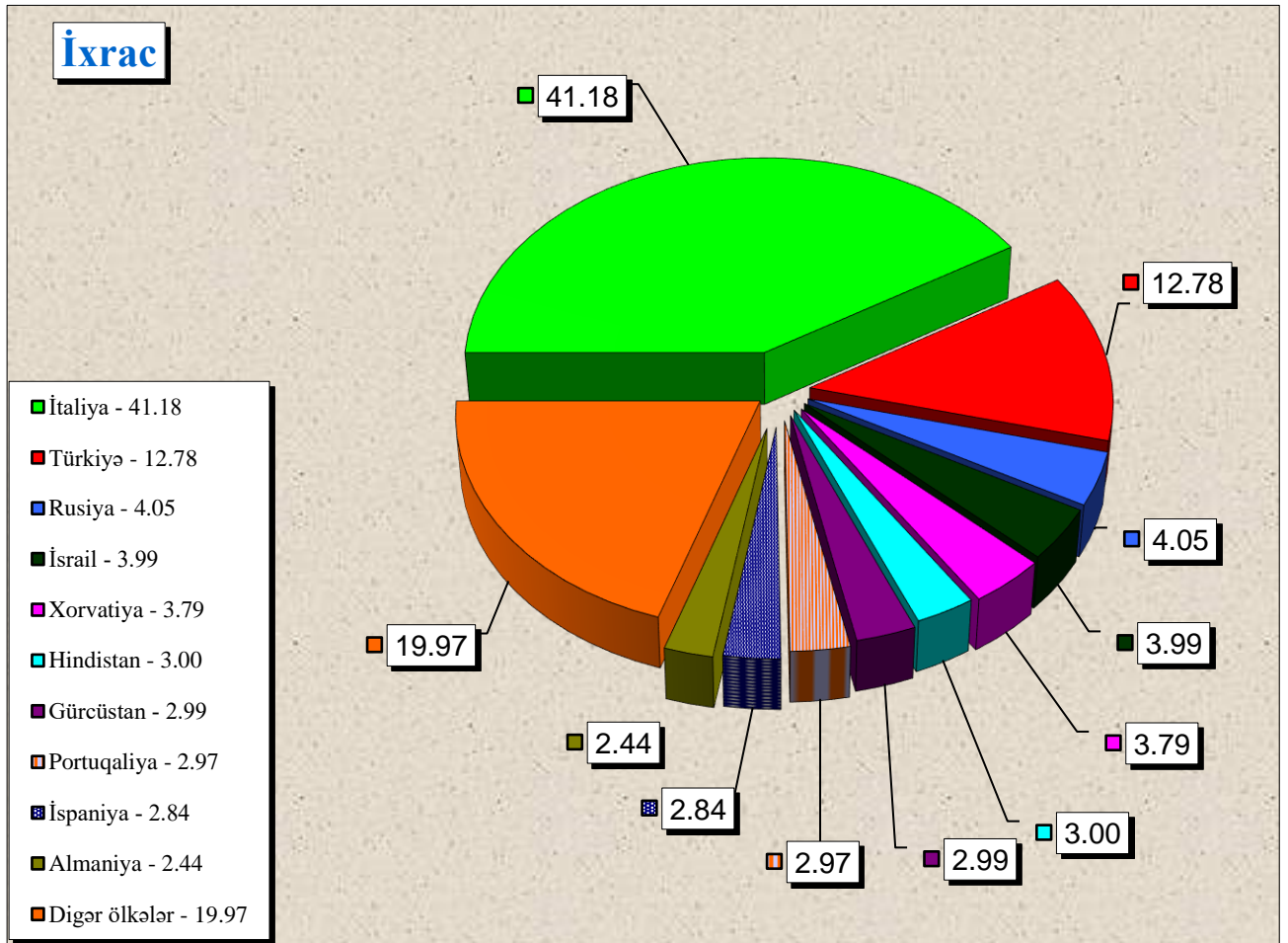
Ölkələrin adı	Min ABŞ dolları	Ümumi dövriyyəyə nisbətən %-lə
Cəmi	10 409 859.89	100.00
o cümlədən:		
Rusiya	1 853 920.62	17.81
Türkiyə	1 651 771.94	15.87
Çin	1 455 360.94	13.98
Almaniya	576 471.51	5.54
Ukrayna	419 459.06	4.03
Amerika Birləşmiş Ştatları	396 928.15	3.81
İtaliya	375 393.53	3.61
İran İslam Respublikası	351 294.56	3.37
Böyük Britaniya	250 464.43	2.41
Yaponiya	236 190.65	2.27
Koreya Respublikası	200 311.72	1.92
Braziliya	170 712.86	1.64
Fransa	166 734.92	1.60
Hindistan	131 263.83	1.26
Belarus	114 342.45	1.10
Digər ölkələr	2 059 238.71	19.78

Qeyri-neft məhsullarının ixrac olunduğu əsas ölkələr

Ölkələrin adı	İxracın həcmi, min ABŞ dolları ilə	Ümumi ixracə nisbətən, %-lə
Cəmi	2 359 767.24	100.00
o cümlədən:		
Rusiya	763 772.62	32.37
Türkiyə	586 099.50	24.84
İsveçrə	204 532.38	8.67
Gürcüstan	143 383.82	6.08
Braziliya	70 899.82	3.00
Amerika Birləşmiş Ştatları	65 419.49	2.77
Ukrayna	50 159.26	2.13
İtaliya	37 537.34	1.59
Qazaxıstan	35 785.34	1.52
İran İslam Respublikası	31 377.65	1.33
Çin	28 768.91	1.22
Belçika	26 480.16	1.12
Türkmənistan	24 821.78	1.05
Digər ölkələr	290 729.17	12.31

Əlavə 5.1-də göstərilmiş ixrac və idxal əməliyyatlarında əsas ölkələrin faizlə xüsusi çəkisi

**İxrac və idxalda keçirilən yüklərin daşınma vasitələri üzrə
miqdarı (netto çəki ilə) və dəyəri**

N/v kodu	Daşınma vasitələri	İxrac		İdxal		Cəmi	
		Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)	Netto çəki (ton)	Statistik dəyər (min ABŞ dolları)
10	Dəniz nəqliyyatı vasitələri	283 577.04	138 597.10	457 198.30	518 805.20	740 775.35	657 402.31
20	Dəmiryolu nəqliyyatı vasitələri	2 846 243.99	992 205.26	3 501 268.27	1 813 367.16	6 347 512.27	2 805 572.42
30	Avtomobil nəqliyyatı vasitələri	1 671 211.33	1 524 037.62	2 593 423.92	6 817 602.88	4 264 635.25	8 341 640.50
40	Hava nəqliyyatı vasitələri	67 234.43	263 690.73	8 071.86	1 025 733.60	75 306.28	1 289 424.33
50	Poçt göndərişi	12.41	3 449.84	273.75	70 983.38	286.16	74 433.22
70	Stasionar nəqliyyat vasitələri	39 250 548.40	16 875 779.87	348 156.83	23 334.35	39 598 705.23	16 899 114.22
90	Özü hərəkət edən vasitələr	1 031.08	1 636.55	22 023.29	140 033.31	23 054.37	141 669.86
	Yekun:	44 119 858.69	19 799 396.96	6 930 416.22	10 409 859.89	51 050 274.91	30 209 256.85

Qısa metodoloji izahat

“Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikasi”na Azərbaycan Respublikasının digər ölkələrlə xarici ticarət əlaqələrinə dair məlumatlar daxil edilmişdir. Verilən göstəricilər ixrac və idxal olunan malların ölkə sərhədindən keçirilən zaman xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları tərəfindən tərtib olunan gömrük bəyannamələri əsasında Dövlət Gömrük Komitəsinin Vahid Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemindən (VAİS) alınmışdır.

Xarici ticarət əlaqələrinə dair aşağıdakı göstəricilər daxil edilmişdir:

- büdcə daxilolmaları haqqında məlumat;
  - xarici iqtisadi fəaliyyət iştirakçıları haqqında məlumat;
  - ticarət əməliyyatlarının həcmi haqqında məlumat;
  - idxal-ixrac əməliyyatlarının həcmnin ölkə qrupları (Müstəqil Dövlətlər Birliyi, Avropa İttifaqı), ölkələr, mal qrupları (Xarici İqtisadi Fəaliyyətin Mal Nomenklaturasının 2 rəqəmli kodları üzrə), əsas mallar, mülkiyyət növləri, sövdələşmə xarakterləri, daşınma vasitələri üzrə bölgüsü;
  - gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə haqqında məlumat;
- İdxal-ixrac əməliyyatlarının həcmnin dəyəri ABŞ dolları ilə verilmişdir.

Göstəricilər “Azərbaycan Respublikası Xarici Ticarətinin Gömrük Statistikasının Metodologiyası”na əsasən hazırlanmışdır. Xarici ticarətin gömrük statistikasının aparılması üçün ilkin məlumatlar malların gömrük rəsmiləşdirilməsində təqdim olunan gömrük bəyannamələrində göstərilən məlumatlar sayılır.

Azərbaycan Respublikası xarici ticarətinin gömrük statistikasi ümumi ticarət uçot sistemi əsasında aparılır.

Azərbaycan Respublikasının idxalına aşağıdakı mallar daxil edilir:

- sərbəst dövriyyə üçün buraxılış gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- təkrar idxal gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- daxildə emal xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- xaricdə emal xüsusi gömrük prosedurunun müddəti başa çatdıqdan sonra gətirilən mallar;
- ölkə ərazisinə gətirilib gömrük anbarı və sərbəst zona xüsusi gömrük prosedurları altında yerləşdirilən mallar;
- son istifadə xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- ölkə ərazisinə gətirilib dövlətin xeyrinə imtina edilən mallar;

Azərbaycan Respublikasının ixracına aşağıdakı mallar daxil edilir:

- ixrac gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- təkrar ixrac gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- daxildə emal edildikdən sonra göndərilən mallar;
- xaricdə emal xüsusi gömrük proseduruna müvafiq olaraq göndərilən mallar;
- gömrük anbarı və sərbəst zona xüsusi gömrük prosedurları altında yerləşdirilməsi başa çatandan sonra göndərilən mallar;
- son istifadə xüsusi gömrük prosedurunun müddəti bitdikdən sonra göndərilən mallar.

Gömrük statistikasının ümumi ticarət uçot sistemində aşağıdakı mallar nəzərə alınmır:

- ölkə ərazisindən tranzit keçən mallar;
- müvəqqəti gətirilən (aparılan) mallar;
- müvəqqəti saxlanc xüsusi gömrük proseduru altında yerləşdirilən mallar;
- gömrük anbarı, sərbəst zonada yerləşdirilən və ölkənin gömrük ərazisindən aparılmaq üçün nəzərdə tutulan daxili mallar;
- ölkənin ərazisində məhv edilən xarici mallar;
- səfirlik, konsulluq, beynəlxalq təşkilatların yanındakı nümayəndəliklərin və ölkənin xaricdə yerləşən digər rəsmi nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ölkənin gömrük ərazisindən aparılan mallar;

- xarici ölkələrin səfirlik, konsulluq və digər rəsmi nümayəndəliklərinin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən mallar;
- xaricdə dislokasiya olunan hərbi hissələr üçün keçirilən mallar;
- xarici dövlətin ərazisindən keçməklə gömrük orqanları arasında daşınan daxili mallar;
- təbii fəlakət və digər fəvqəladə vəziyyətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq, qəza-xilasetmə tədbirlərini həyata keçirmək, o cümlədən zərərçəkmişlərə paylamaq və onlara yardım etmək məqsədilə keçirilən və sonradan qaytarılması nəzərdə tutulan mallar.

Malların gömrük sərhədindən keçirilmə xüsusiyyətlərinə uyğun olaraq onların gömrük statistikasında nəzərə alınıb-alınmaması müəyyən edilir.

Aşağıdakı mallar gömrük statistikasına daxil edilir:

- qeyri-monetar qızıl, ödəmə vasitəsi kimi olmayan qiymətli metallar;
- tədavüldə olmayan banknotlar, qiymətli kağızlar və sikkələr;
- barter müqavilələri vasitəsilə sərhəddən keçirilən mallar;
- alqı-satqısı dövlət hesabları vasitəsi ilə həyata keçirilən mülki və hərbi təyinatlı mallar;
- humanitar və texniki yardım;
- hədiyyə və bəxşislər;
- hərbi təyinatlı mallar;
- konsiqnasiya müqavilələri üzrə keçirilən mallar;
- xarici investisiyalı müəssisələrin nizamnamə fondu kimi gətirdiyi və öz istehsalı olaraq apardığı mallar;
- məlumat və proqram təminatı vasitələri;
- geriye qaytarılan mallar;
- şirkətin və müəssisələrin öz filialları və ya bölmələri arasında apardığı əməliyyatlar nəticəsində sərhəddən keçirilən mallar;
- ölkə limanlarında xarici ölkəyə məxsus gəmilərdən boşaldılan və ya Azərbaycana məxsus gəmilərin açıq dənizdə digər ölkəyə məxsus gəmilərdən əldə etdiyi balıq və digər dəniz məhsulları, dənizin dibindən çıxarılan minerallar;
- bunker yanacağı, ballast, ərzaq ehtiyatı və digər materiallar aşağıdakı hallarda nəzərə alınır:
  - Azərbaycan Respublikasının ərazisində xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlara satıldıqda;
  - Azərbaycan Respublikasının ərazisində ölkənin dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarının xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarından alındıqda və ya ölkə limanlarında xarici ölkəyə məxsus dəniz və çay gəmiləri, uçan aparatlarından boşaldıqda;
- poçtla və ya kuryer xidməti ilə göndərilən mallar (əgər malın həcmi və ya dəyəri qanunla müəyyən olunmuş həddən çox olarsa);
- işləyən qeyri-rezidentlər də daxil olmaqla, bütün kateqoriyalardan olan şəxslərin qanunla müəyyən edilmiş statistik müşahidə həddi normasından artıq keçirdiyi mallar;
- emal üçün və ya emal edildikdən sonra (hazır məhsul) keçirilən mallar;
- rüsumsuz ticarət mağazalarına göndərilən daxili mallar;
- təbii fəlakət və digər fəvqəladə vəziyyətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq, qəza-xilasetmə tədbirlərini həyata keçirmək, o cümlədən zərərçəkmişlərə paylamaq və onlara yardım etmək məqsədilə keçirilən və sonradan qaytarılması nəzərdə tutulmayan mallar.

Aşağıdakı mallar gömrük statistikasına daxil edilmir:

- miqdarı və ya dəyəri statistik müşahidə həddini aşmayan mallar;
- ölkə ərazisindən tranzit keçən və ya ölkə ərazisində yalnız boşaldılıb yüklənən mallar;
- müvəqqəti aparılan və ya gətirilən mallar;

- monetar qızıl, tədavüldə olan milli və xarici valyuta (numizmatika məqsədləri üçün istifadə edilənlərdən başqa), qiymətli kağızlar;
- mülkiyyət hüquqları rezidentdən qeyri-rezidentə sərhədi keçirilmədən verilən qeyri-maliyyə aktivləri;
- kommersiya əməliyyatları predmeti olmayan mallar:
  - fiziki şəxslər tərəfindən şəxsi istifadə üçün keçirilən, miqdarı və dəyəri qanunla müəyyən olunmuş həddən çox olmayan mallar;
  - abunəçilərə göndərilən qəzet və jurnallar, digər dövri nəşrlər;
  - xarici dövlətlərin diplomatik və digər nümayəndəliklərinin (səfirlik, konsulluq, elmi təşkilatlar və ya hərbi bazalar), həmçinin ölkə ərazisində yerləşən beynəlxalq təşkilatların keçirdikləri mallar;
  - konkret müştərinin ehtiyacları üçün hazırlanmış proqram təminatı və ya identifikasiya oluna bilən istənilən tip orijinal əsər yazılmış məlumat daşıyıcıları;
- beynəlxalq daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələri;
- beynəlxalq daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələrinin normal istismarı üçün nəzərdə tutulan texniki təchizat vasitələri, yanacaq və digər mallar;
- nəqliyyat vasitəsi sərnişinlərinin və heyət üzvlərinin istifadəsi üçün nəzərdə tutulan ərzaq ehtiyatı və digər mallar;
- Azərbaycana məxsus və ya rezidentlər tərəfindən icarəyə götürülmüş gəmilər tərəfindən tutularaq və ya istehsal olunaraq ölkəyə gətirilən dəniz məhsulları;
- ölkənin gömrük sərhədlərindən kənarda yerləşən Azərbaycana məxsus və ya rezidentlər tərəfindən icarəyə götürülən nəqliyyat vasitələri üçün aparılan yanacaq və sürtkü materialları;
- texniki xidmət göstərməsi üçün sərhəddən keçirilən nəqliyyat vasitələri;
- təmir olunmaq üçün sərhəddən keçirilən nəqliyyat vasitələri;
- sərgi eksponatları;
- idman yarışları, tamaşalar və analoji tədbirlər üçün keçirilən mallar;
- girov əşyaları və öhdəliyi təmin edən digər vasitələr;
- mal nümunələri;
- rüsumsuz ticarət mağazalarına gətirilən xarici mallar;
- sərhəddən keçirilən malların daşınması üçün qablaşdırma materialları;
- əvvəllər hər hansı bir gömrük proseduru altında yerləşdirilərək gömrük statistikasına daxil edilən və sonradan ölkədən çıxarılmadan gömrük proseduru dəyişdirilən mallar.

Malların statistik dəyəri idxal və ya ixraca dair bağlanmış müqavilələrin qiymətləri əsasında, Mərkəzi Bankın gömrük bəyannaməsinin buraxıldığı günə müəyyən etdiyi məzənnə üzrə ABŞ dolları ilə müəyyən edilərək vahid qiymət bazisinə gətirilir.

İdxalın dəyərinin qiymətləndirilməsi malın gömrük bəyannaməsində göstərilmiş SİF baza qiymətlərinə gətirilmiş faktura (kontrakt) dəyəri üzrə aparılır. SİF- (dəyər, sığorta, fraxt)-malın satış şərtidir ki, buna görə malın qiymətinə onun dəyəri, malın sığorta edilməsi və nəqli üzrə xərclər daxil edilir.

İxracın dəyərinin qiymətləndirilməsi malların gömrük bəyannaməsində göstərilmiş FOB baza qiymətlərinə gətirilmiş faktura (kontrakt) dəyəri üzrə aparılır. FOB (bortda azad)-malın satılma şərtidir ki, buna görə malın qiymətinə onun dəyəri, malın çatdırılması və gəmi bortuna yüklənməsi üzrə xərclər daxil edilir.